University of
Digital Economics
and Agrotechnologies

Course: Managerial Accounting

Lecture 12. FINANCIAL STATEMENT ANALYSIS

Lecturer: Xusainov Shavkat

Фан: Бошқарув ҳисоби

12 - мавзу. МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТ ТАҲЛИЛИ

Маърузачи: Хусаинов Шавкат

Мавзу саволлари:

1. Корхонанинг молиявий ресурсларини самарали бошқаришда молиявий таҳлил
2. Молиявий таҳлил корхонани стратегик бошқарув тизимининг муҳим элементи
3. Таҳлил турлари ва молиявий коэффициентлар кўрсаткичлари
4. Корхонада молиявий таҳлилни ташкил қилиш

Корхонанинг молиявий ресурсларини самарали бошқариш молиявий таҳлил таомилларини ўтказиш орқали баҳоланади.

Молиявий таҳлил тушунчаси жуда кенг изоҳланади ва бошқа кўплаб фойдаланадиган ибораларга, масалан, бухгалтерия ҳисоби кабиларга нисбатан бир ҳил маънода шарҳлана олмайди.

Молиявий таҳлил деганда кенг маънода бу сўзларни «молиявий ҳарактер маълумотларига асосланувчи бир қанча тадқиқот объектларига нисбатан аналитик протседураларнинг ҳаммаси» деб тушуниш мумкин.

Moliyaviy menejment. Darslik / Burxanov A.U., Hamdamov O.N. / T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2020

Ккорхонанинг молиявий ҳолати корхонанинг рақобат устуворлигини, унинг ишчанлик (ишда) ҳамкорлигини амалга ошириш имкониятларини белгилайди, корхонани ўзининг, шунингдек, унинг ҳамкорларининг иқтисодий манфаатлари кафолатларини баҳолашга имкон беради.

Корхонанинг молиявий ҳолати унинг фаолиятининг якуний натижаларини акс эттирувчи ва турли гуруҳдаги фойдаланувчиларни қизиқтирувчи кўрсаткичларнинг маълум жамланмасини характерлайди.

Moliyaviy menejment. Darslik / Burxanov A.U., Hamdamov O.N. / T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2020

ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИ ТАҲЛИЛИ

Корхоналар фаолиятини режалаштириш ва молиялаштиришдаги асосий муаммолар нималар иборат?

Аниқ стратегик мақсадларнинг етишмаслиги, менежмент ўртасида корхона вазифасини тушунмаслик.

Корхонанинг долзарб ресурсларга (одамлар, салоҳият, молия ва бошқалар) бўлган ҳақиқий эҳтиёжларини аниқлашдаги қийинчиликлар.

Мақсадларни мустақил белгилаш, ҳаракатларни режалаштириш ва бозор шароитида ресурсларни жалб қилиш бўйича тажрибанинг етишмаслиги.

Мавжуд бошқарув ҳисоби тизимининг камчиликлари.

Операцион режалаштириш ва бошқаришнинг эскирган усуллари.

Замонавий режалаштириш услубларига эга малакали кадрларнинг етишмаслиги.

Корхоналарда ахборот технологияларининг ривожланиш даражаси етарли эмас.

ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИ ТАҲЛИЛИ

Корхоналар фаолиятини режалаштириш тизимининг камчиликлари санаб ўтинг?

ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИ ТАҲЛИЛИ

1. Кўпгина режалаштириш ва иқтисодий ҳужжатларнинг шакллари молиявий таҳлил қилиш учун ноқулайдир.
2. Режалаштириш жараёни анъанавий равишда маълум бир маҳсулот учун бозор эҳтиёжларини ўрганишдан эмас, балки ишлаб чиқаришдан бошланади.
3. Режалаштиришда харажатли нархлаш механизми устунлик қилади: нарх ушбу маҳсулотга бўлган талабни ҳисобга олмаган ҳолда, умумий харажат ва рентабеллик даражаси асосида шаклланади.
4. Харажатларни ҳисоблаш маҳсулот сотилган маҳсулот бирлигига эмас, маҳсулот бирлигига ҳисоблаб чиқилади; зарарсиз сотиш таҳлили ўтказилмайди.
5. Иқтисодий режалаштириш молиявий режалаштиришга киритилмайди ва шунинг учун корхона фаолиятини молиялаштириш зарурлигини аниқлашга имкон бермайди.
6. Мавжуд режалаштириш тизими билан молиявий барқарорлик чегарасини аниқлаш, ўзгарувчан фаолият шароитида корхонанинг молиявий барқарорлигини сценарий таҳлилини ва таҳлилини ишончли ўтказиш мумкин эмас.

МОЛИЯВИЙ РЕЖАЛАШТИРИШ НИМА?

МОЛИЯВИЙ РЕЖАЛАШТИРИШ БУ ҚУЙИДАГИ ТАРТИБЛАРДАН ИБОРАТ ЖАРАЁН:

1. Компания учун мавжуд бўлган инвестиция ва молиявий **ИМКОНИЯТЛАРНИ** таҳлил қилиш

2. Кутилмаган ҳодисалардан қочиш ва амалдаги ва келгусидаги қарорлар ўртасидаги муносабатни тушуниш учун жорий қарорларнинг **ОҚИБАТЛАРИНИ** башорат қилиш.

3. Танланган вариантни бир қатор мумкин бўлган ечимлардан **АСОСЛАШ** (ушбу вариант режанинг якуний версиясида тақдим этилади).

4. Корхона томонидан эришилган натижаларни **ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ ВА БАҲОЛАШ** ва уларни молиявий режада белгиланган мақсадлар билан таққослаш

МОЛИЯВИЙ РЕЖАЛАШТИРИШ БУ ҚУЙИДАГИ ТАРТИБЛАРДАН ИБОРАТ ЖАРАЁН:

Режалаштириш молия менежерини компаниянинг муваффақиятига тўсқинлик қилиши мумкин бўлган воқеаларни ўрганишга ва кутилмаган ҳолатлар учун стратегияларни ЗАХИРА ҚИЛИШГА мажбур қилади.

Режалаштириш молиявий менежерни инвестиция ва молиявий қарорларнинг ЖАМИ САМАРАСИНИ кўриб чиқишга мажбур қилади.

Молиявий режалаштириш корхонанинг умумий стратегияси, бизнес режалари, ишлаб чиқариш, маркетинг, илмий-техник ва бошқа режалар билан чамбарчас боғлиқ бўлиши керак.

Молиявий режалаштириш корхонанинг умумий стратегияси, бизнес режалари, ишлаб чиқариш, маркетинг, илмий-техник ва бошқа режалар билан чамбарчас боғлиқ бўлиши керак.

Ишлаб чиқариш ва маркетинг ечимлари пайдо бўлмагунча, ҳеч қандай молиявий прогнозлар амалий аҳамиятга эга бўлмайди.

Маркетинг мақсадларига эришиб бўлмайдиган бўлса, молиявий режалар ҳақиқий эмас бўлади.

Мақсадли молиявий кўрсаткичларга эришиш шартлари узоқ муддатда корхона учун фойдасиз бўлса, молиявий режалар қабул қилиниши мумкин эмас.

МОЛИЯВИЙ - ХЎЖАЛИК ТАҲЛИЛИ – - нима?

Хўжалик фаолияти таҳлили

Бошқарув таҳлили

- Барча турдаги техник ва ишлаб чиқариш маълумотларига асосланган ички хўжалик ишлаб чиқариш таҳлили
- Молиявий ва хўжалик ҳисобот ва бухгалтерия ҳисоби асосидаги ички хўжалик молиявий таҳлил

Молиявий таҳлил

- Молиявий ва хўжалик ҳисобот ва бухгалтерия ҳисоби асосидаги ички хўжалик молиявий таҳлил
- Корхона молиявий ҳисоботи асосида ташқи молиявий таҳлил

Барча турдаги техник ва ишлаб чиқариш маълумотларига асосланган ички хўжалик ишлаб чиқариш таҳлили:

- Бизнес-режани ишлаб чиқиш ва мониторингини таҳлил қилиш
- Маркетинг тизимида таҳлил
- Даромадлар, савдо ва ишлаб чиқариш ҳажми
- Хўжалик фаолиятининг ташкилий-техник даражаси ва бошқар хўжалик фаолиятининг шароитлари таҳлили
- Маҳсулот сарф-харажатлари ва таннархи таҳлили
- Хўжалик фаолиятини комплекс баҳолаш

Корхона молиявий ҳисоботи асосида ташқи молиявий таҳлил:

- Молиявий натижалар ва савдо рентабеллиги таҳлили
- Активлар ва ўзлик капитали рентабеллиги, асосий ва айланма маблағлардан фойдаланиш самарадорлиги
- Капитал ва молиявий қуйилмалар самарадорлиги таҳлили
- Молиявий ҳолат ва тўловга лаёқатлик таҳлили
- Қарз маблағларидан фойдаланиш таҳлили
- Эмитентлар таҳлили ва рейтинг баҳолаш

МОЛИЯВИЙ ТАҲЛИЛ

Бухгалтерия ҳисоботлари асосида корхонанинг молиявий ҳолатини баҳолаш ва прогноз қилиш усули

МОЛИЯВИЙ ҲОЛАТ – нима?

МОЛИЯВИЙ ҲОЛАТ – нима?

- Молиявий рақобатбардошлик характеристикаси (яъни, тўловга лаёқатлик, кредитга лаёқатлик)
- Молиявий ресурслар ва капиталдан фойдаланиш
- Давлат ва бошқа компаниялар, банклар олдидаги мажбуриятлар
- Фойда олишнинг яхши истиқболлари ва ҳоказолар

Кредитга лаёқатлик

- Қарз олувчининг мажбуриятларини тўлиқ ва ўз муддатида сўндира олиш лаёқати
- Яқин истиқболда қарзларни сўндиришни прогноз қилиш

МОЛИЯВИЙ ҲОЛАТ – нима?

Молиявий ҳолатнинг ёмонлиги тўловга тайёргарликнинг қониқарсизлиги, ресурслардан фойдаланиш самарадорлигининг пастлиги, маблағларнинг самарасиз жойлашувида ифодаланади;

Молиявий ҳолатнинг ёмонлигининг чегараси **банкротликдир**, яъни ўз мажбуриятларни сўндира олмаслик лаёқатидир

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

ТАҲЛИЛНИНГ БОШ МАҚСАДИ?

ТАҲЛИЛНИНГ БОШ МАҚСАДИ –

- Молиявий фаолиятда ўз вақтида камчиликни аниқлаш ва тугатиш, яхшилаш учун резервлар излаб топиш ва тўловга лаёқатликни таъминлаш;
- Молиявий ресурслар тушуми режасини бажаришни баҳолаш, уларни молиявий фаолиятни яхшилаш учун фойдаланиш;
- Кутилаётган молиявий натижаларни прогноз қилиш;
- Молиявий фаолиятни мустаҳкамлашга йўналтирилган аниқ тадбирлар ишлаб чиқиш.

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

Фаолият самарадорлиги молиявий кўрсаткичлари турли қарашларда

Менежерлар:

- Ишлаб чиқариш фаолияти таҳлили
- Ресурсларни бошқариш
- Даромадлилик

Мулкдорлар:

- Фойдалилик
- Фойдани тақсимлаш
- Бозор кўрсаткичлари

Кредиторлар

- Ликвидлилик
- Молиявий леверидж
- Қарз хизмати

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

КОЭФФИЦЕНТЛАР ТАҲЛИЛИ УСТУНЛИКЛАРИ ВА ЧЕКЛОВЛАРИ

- кўп тармоқли компанияларда қараганда, кичик, тор ихтисосли компанияларда самарали фойдаланилади;
- Олдинги ўринлардаги компанияларга мўлжаллаб, фаолият юритиш;
- Инфляция компания баланс маълумотларига кучли таъсир ўтказади;
- Мавсумий омиллар коэффициентлар натижаларида акс этади;
- «Витриналарни безаш» усуллари;
- Бухгалтерия ҳисоби фаолиятидаги турли амалиётлар;
- Коэффициент «яхши» ёки «ёмон»ини аниқлашнинг қийинлиги.

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

ABC kompaniyasi (AQSh)		
BALANS (ming AQSh dollarda)		
AKTIVLAR	2020 yil	2021 yil
1.1. Pul mablag'lari	55	50
1.2.Likvidli qimmatli qog'ozlar	25	0
1.3.Debitor qarzdorlik	315	350
1.4.Tovar-moddiy zaxiralari	215	300
Jami joriy aktivlar	**610**	**700**
2.1.Asosiy vositalarning umumiy qiymati	1470	1800
2.2.Amortizatsiya	400	500
2.3.Asosiy vositalarning sof qiymati	1070	1300
Jami aktivlar	**1680**	**2000**
MAJBURIYATLAR		
4.1.Majburiyatlar va o'zlik kapital		
4.2.Kreditorlik	30	60
4.3.To'lanadigan veksellar	60	100
4.4.Hisoblangan ish haqi	10	10
4.5.Foiz to'lovlari	120	130
Jami joriy majburiyatlar	**220**	**300**
5.1.Birinchi ipoteka bilan ta'minlangan obligatsiyalar	520	500
5.2.Ipoteka bilan ta'minlanmagan obligatsiyalar	60	300
Jami uzoq muddatli majburiyatlar	**580**	**800**
AKSIYADORLIK KAPITALI:		
6.1.Imtiyozli aksiyalar ko'rinishidagi kapital (nominal qiymati 1 dollar bo'lgan 20 000 ta aksiya)	20	20
6.2.Oddiy aksiyalar ko'rinishidagi kapital (50 000 ta aksiya, nominal qiymati $1)	50	50
6.3.To'langan ustav kapitali	80	80
6.4.Taqsimlangan foyda	730	750
6.5. Jami aksiyadorlik kapitali	**880**	**900**
Jami majburiyatlar va aksiyadorlik kapitali	**1680**	**2000**

Fundamentals of Financial Management / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

FOYDA & ZARARLAR HISOBOTI (ming AQSh dollarda)		
	2020 yil	**2021 yil**
Sof sotish hajmi	2850	3000
Xarajatlar va sarflar		
Mehnat va materiallar	2413	2544
Amortizatsiya	90	100
Savdo xarajatlari	20	22
Umumiy va ma’muriy xarajatlar	35	40
Bino ijarasi uchun to‘lovlar	28	28
Umumiy operatsion xarajatlar	**2586**	**2734**
Sof operatsion daromad yoki kompaniyaning foizlar va soliqlardan oldingi daromadi	**264**	**266**
Foizlarni chiqarib tashlangandan so‘ng:		
To‘lanadigan veksellar bo‘yicha foizlar	2	8
Birinchi ipoteka bilan ta’minlangan obligatsiyalar bo‘yicha foizlar	42	10
Ta’minlanmagan obligatsiyalar bo‘yicha foizlar	3	48
Jami foiz	47	66
Soliqlardan oldingi foyda	217	200
Federal va shtat soliqlari (40%)	87	80
Imtiyozli aksiyalar bo‘yicha dividendlar to‘lashdan oldingi sof foyda	130	120
Imtiyozli aksiyalar egalariga dividendlar	8	8
Oddiy aksiyalar egalarining sof daromadi	122	112
Sof foyda taqsimoti:		
Imtiyozli aksiyalar egalariga dividendlar	82	92
Taqsimlanmagan foydaga qo‘shimcha	40	20
Bitta oddiy aksiya uchun:		
Aksiya narxi (yil oxiri)	27.00	26.50
1 ta aksiyaga to‘g‘ri keladigan sof foyda	2.44	2.24
1 ta aksiyaga to‘g‘ri keladigan dividendlar	1.64	1.84

Fundamentals of Financial Management / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

ЛИКВИДЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИ

Қисқа муддатли мажбуриятларни тўлай олиш лаёқатини характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Қоплаш коэффициенти =	Жорий активлар / Жорий мажбуриятлар	700 / 300	=	2,3	610 / 220	=	2,8

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

ЛИКВИДЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИ

Қисқа муддатли мажбуриятларни тўлай олиш лаёқатини характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Муддатлилик ликвидлиги =	**Жорий активлар - ТМЗ**	**400**	**=**	**1,3**	**395**	**=**	**1,8**
	Жорий мажбуриятлар	**300**			**220**		

ТМЗ – Товар-моддий захиралари

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

АКТИВЛАРНИ БОШҚАРИШ СИФАТИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Активлардан самарали фойдаланишни характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
ТМЗ айланувчанлиги =	Савдо ҳажми / ТМЗ	3000 / 300	=	10,0	2850 / 215	=	13,3

ТМЗ – Товар-моддий захиралари

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

АКТИВЛАРНИ БОШҚАРИШ СИФАТИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Активлардан самарали фойдаланишни характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Инкассациянинг ўртача даври =	Дебиторлик қарзи	350	=	42,0	315	=	39,8
	Ўртача савдо ҳажми (йиллик савдо/360)	8,333			7,917		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

АКТИВЛАРНИ БОШҚАРИШ СИФАТИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Активлардан самарали фойдаланишни характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Асосий воситалар айланувчанлиги =	**Савдо ҳажми**	**3000**	**=**	**2,31**	**2850**	**=**	**2,66**
	Асосий воситаларнинг соф (қолдиқ) қиймати	**1300**			**1070**		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

АКТИВЛАРНИ БОШҚАРИШ СИФАТИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Активлардан самарали фойдаланишни характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Жами активлар айланувчанлиги =	Савдо ҳажми	3000	=	1,5	2850	=	1,7
	Жами активлар	2000			1680		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

ФОЙДАЛИЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИ

Корхона фаолиятининг самарадорлигини характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Савдонинг фойдалилиги =	**Оддий акциядорлар соф фойдаси**	**112**	**=**	**3,7%**	**122**	**=**	**4,3%**
	Савдо ҳажми	**3000**			**2850**		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

ФОЙДАЛИЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИ

Корхона фаолиятининг самарадорлигини характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Активларнинг базавий фойдалилиги =	Соф операцион фойда	266	=	13,3%	264	=	15,7%
	Жами активлар	2000			1680		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

ФОЙДАЛИЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИ

Корхона фаолиятининг самарадорлигини характерлайди

		2021 й.			2020 й.			
Жами активлар даромадлиги =	Оддий акциядорлар соф фойдаси	112	=	5,6%	122	=	7,3%
	Жами активлар	2000			1680			

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

ФОЙДАЛИЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИ

Корхона фаолиятининг самарадорлигини характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Ўзлик капиталининг = даромадлиги	Оддий акциядорлар соф фойдаси	112	=	12,7%	122		14,2%
	Оддий акциядорлар капитали	880			860		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

ҚАРЗ МУНОСАБАТЛАРИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ ВА ТАРТИБГА СОЛИШ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Компанияни молиялаштиришда қарз маблағлари ҳиссасини характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Қарз коэффиценти =	**Жами қарзлар**	**1100**	**=**	**0,55**	**800**	**=**	**0,48**
	Жами активлар	**2000**			**1680**		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

ҚАРЗ МУНОСАБАТЛАРИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ ВА ТАРТИБГА СОЛИШ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Компанияни молиялаштиришда қарз маблағлари ҳиссасини характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Кредитлар бўйича фоизларни таъминланиши = коэффициенти	Фоиз ва солиқ тўлангунча бўлган фойда	266	=	4,03	264	=	5,62
	Фоиз тўловлари	66			47		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

ҚАРЗ МУНОСАБАТЛАРИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ ВА ТАРТИБГА СОЛИШ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Инвесторлар учун компаниянинг жалбкорлигини характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Доимий харажатларни қоплаш коэффициенти =	**Фоиз ва солиқ тўлангунча бўлган фойда + Ижара тўловлари**	**294**	**=**	**3,1**	**292**	**=**	**3,9**
	Фоиз тўловлари+ Ижара тўловлари	**94**			**75**		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

БОЗОР ҚИЙМАТИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Инвесторлар учун компаниянинг жалбкорлигини характерлайди

			2021 й.			2020 й.		
Баҳонинг фойдага нисбати	=	Акциянинг баҳоси	26,50	=	11,8	27,00		11,07
		Бир акцияга тўғри келадиган фойда	2,24			2,44		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

БОЗОР ҚИЙМАТИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Инвесторлар учун компаниянинг жалбкорлигини характерлайди

		2021 й.			2020 й.		
Акциянинг баланс қиймати =	Оддий акциядорлар капитали	26,50	=	1,5	27,00	=	1,5
	Муомаладаги акциялар	17,6			18,00		

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

Таҳлил турлари ва молиявий коэффициентлар кўрсаткичлари

Таҳлил турлари ва молиявий коэффициентлар кўрсаткичлари

мутлақ кўрсаткичлардан фойдаланиш	таққосланама фоизлардан фойдаланиш	горизонтал фоиз ўзгаришларини таҳлил қилиш	вертикал фоиз ўзгаришларини таҳлил қилиш
трендларни таҳлил қилиш (трендли бозор)	қиёсий таҳлил	омиллар таҳлили	молиявий кўрсаткичлар

Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Houston Cengage Learning, 2021

Молиявий таҳлилни ташкил қилиш?

МОЛИЯВИЙ ТАҲЛИЛ МАЗМУНИ ВА БОСҚИЧЛАРИ

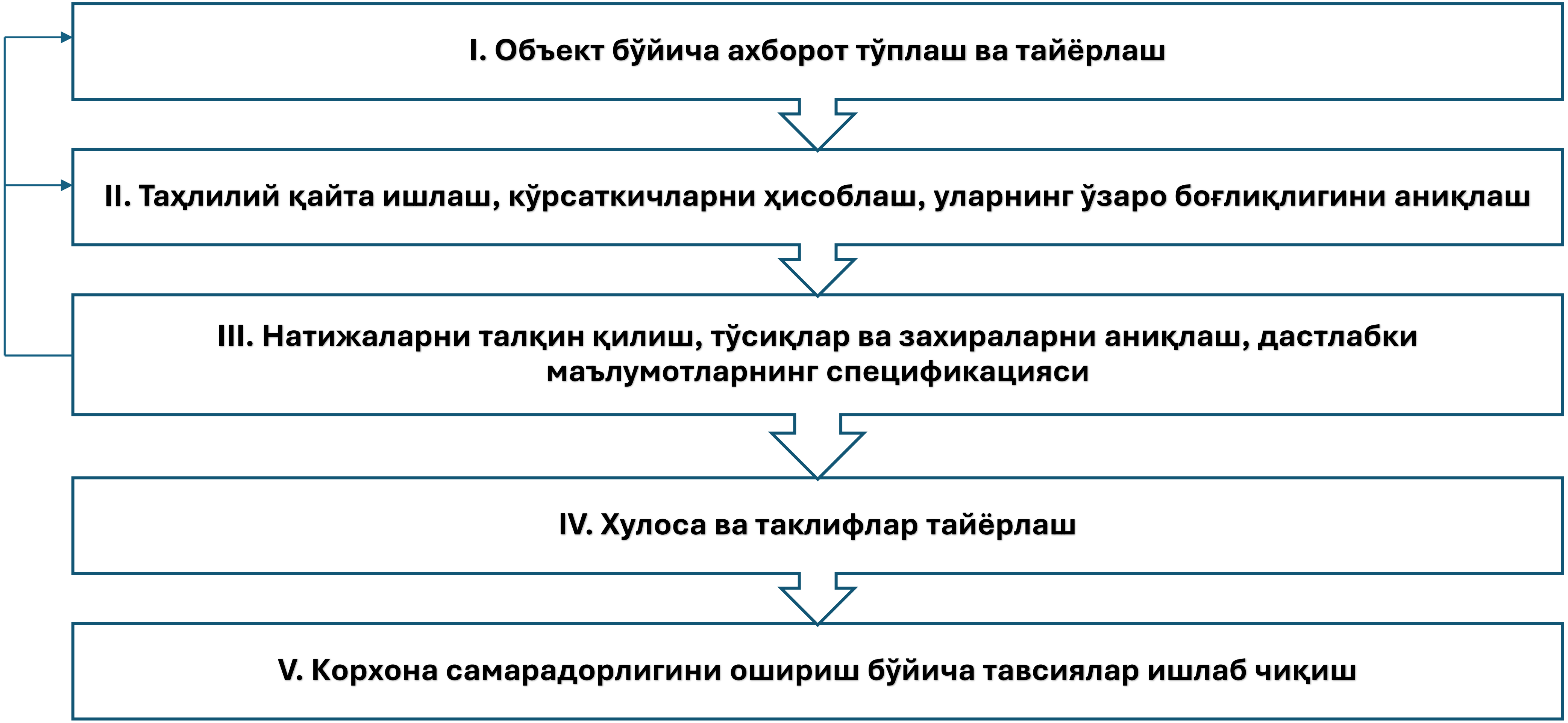

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

ТАҲЛИЛНИНГ ИККИ МОДУЛЛИ СТРУКТУРАСИ

Молиявий таҳлилнинг экспресс-таҳлили	Молиявий таҳлилнинг деталлашган таҳлили

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

ТАҲЛИЛНИНГ ИККИ МОДУЛЛИ СТРУКТУРАСИ

Экспресс-таҳлилнинг мақсади - иқтисодий субъектнинг молиявий фаровонлиги ва ривожланиш динамикасини кўргазмали ва содда баҳолаш.

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

Экспресс-таҳлил босқичлари

Биринчи босқичнинг мақсади - молиявий ҳисоботларни таҳлил қилишнинг мақсадга мувофиқлиги тўғрисида қарор қабул қилиш ва уларни ўқишга тайёр эканлигига ишонч ҳосил қилиш.

Иккинчи босқичнинг мақсади бухгалтерия балансига тушунтириш ёзувлари билан танишишдир.

Учинчи босқичнинг мақсади - иқтисодий фаолият натижалари ва объектнинг молиявий ҳолатини умумлаштирилган баҳолаш.

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

ИҚТИСОДИЙ САЛОҲИЯТНИ БАҲОЛАШ

1. Мулкий ҳолатни баҳолаш

- Асосий воситаларнинг қиймати ва уларнинг активларнинг умумий миқдоридаги улуши
- Асосий воситалар амортизация даражаси
- Корхона ихтиёрида бўлган хўжалик маблағларининг умумий миқдори

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

ИҚТИСОДИЙ САЛОҲИЯТНИ БАҲОЛАШ

1. Молиявий ҳолатни баҳолаш

- Ўз маблағлари миқдори ва уларнинг умумий манбалардаги улуши
- Қоплама коэффициенти (умумий)
- Ўз айланма маблағларининг уларнинг умумий миқдоридаги улуши
- Заҳираларни қоплаш коэффициенти
- Манбаларнинг умумий ҳажмидаги узоқ муддатли қарз маблағларининг улуши

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

ИҚТИСОДИЙ САЛОҲИЯТНИ БАҲОЛАШ

1. Ҳисоботда «заиф» моддаларнинг мавжудлиги

- Зарарлар
- Ўз вақтида қайтарилмаган кредитлар ва кредитлар
- Муддати ўтган дебиторлик ва кредиторлик қарзлари
- Муддати ўтган (қабул қилинган) векселлар

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

МОЛИЯВИЙ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИ САМАРАДОРЛИГИНИ БАҲОЛАШ

1. Фойдаликни баҳолаш

- Фойда
- Умумий рентабеллик
- Асосий фаолият рентабеллиги

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

МОЛИЯВИЙ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИ САМАРАДОРЛИГИНИ БАҲОЛАШ

1. Ўсувчанликни баҳолаш

- Тушум, фойда ва инвестиция қилинган капитал ўсишининг қиёсий суръатлари
- Активлар айланувчанилиги
- Операцион ва молиявий циклнинг давомийлиги
- Дебиторлик қарзларини сўндириш коэффициенти

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

МОЛИЯВИЙ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИ САМАРАДОРЛИГИНИ БАҲОЛАШ

1. Иқтисодий салоҳият фойдаланиш самарадорлигини баҳолаш

- Инвестиция қилинган капитал рентабеллиги
- Ўзлик капитали рентабеллиги

Молиявий ҳолатнинг деталлашган таҳлили

Унинг *мақсади* - хўжалик юритувчи субъектнинг мулкий ва молиявий ҳолатини, ўтган ҳисобот давридаги фаолияти натижаларини, шунингдек, субъектнинг ривожланиш истиқболларини батафсилроқ тавсифлайди. У айрим экспресс-таҳлил процедураларини конкретлаштиради, тўлдиради ва кенгайтиради

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

I. ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТНИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА МОЛИЯВИЙ АҲВОЛИНИ ОЛДИНДАН КЎРИБ ЧИҚИШ

1.1. Молиявий-хўжалик фаолиятининг умумий йўналишининг хусусиятлари

1.2. Ҳисоботнинг «заиф» моддаларини аниқлаш

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

II. ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТНИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА МОЛИЯВИЙ АҲВОЛИНИ ОЛДИНДАН КЎРИБ ЧИҚИШ

2.1. Мулкий ҳолатни баҳолаш
2.1.1. Аналитик баланс-неттони тузиш
2.1.2. Вертикал баланс таҳлили
2.1.3. Горизонтал баланс таҳлили
2.1.4. Мулкий ҳолатдаги сифат ўзгаришларини таҳлил қилиш
2.2. Молиявий ҳолатни баҳолаш
2.2.1. Ликвидликни баҳолаш
2.2.2. Молиявий барқарорликни баҳолаш

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

III. ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТНИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА МОЛИЯВИЙ АҲВОЛИНИ ОЛДИНДАН КЎРИБ ЧИҚИШ

3.1. Ишлаб чиқаришнинг асосий фаолиятини баҳолаш
3.2. Рентабеллик таҳлили
3.3. Қимматли қоғозлар бозоридаги вазиятни баҳолаш

Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.

Фойдаланилган адабиётлар

- Cost Accounting: A Managerial Emphasis / Horngren T. Ch., Datar S.M., Rajan M.V. / Published by Rearson, 2015
- Managerial Accounting. 17th Edition / Ray H. Garrison, Eric W. Noreen, Peter C. Brewer / Published by McGraw-Hill Education, 2021
- Management accounting Information for Decision-Making and Strategy Execution. 6th Edition Anthony A. Atkinson, Robert S. Kaplan, Ella Mae Matsumura. Madison S. Mark Young / Published by Rearson, 2012
- Boshqaruv hisobi / Pardayev A., Pardayev B. / T.: G'.G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi., 2019
- Boshqaruv hisobi /Israilov R.I., Maxsudov B.Yu.. / T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2020
- Финансовый менеджмент: теория и практика / Ковалев В.В. / М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.
- Moliyaviy menejment. Darslik / Burxanov A.U., Hamdamov O.N. / T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2020, 468 bet.
- Fundamentals of Financial Management. 15th Edition / Eugene F. Brigham, Joel F. / Published by Houston Cengage Learning, 2021

Эътиборингиз учун раҳмат!